

Posudek konzultanta
na rigorózní práci Mgr. Milana Kučery, Ph.D.

Trestněprávní aspekty drogové kriminality

I.

Rigorózní práce o rozsahu 129 stran textu je zasvěcenou trestněprávní studií věnovanou fenoménu drogové kriminality. Téma rigorózní práce je nepochybně aktuální. Zvyšování spotřeby drog, šíření nedovoleného nakládání s nimi včetně organizovaného zločinu, zneužívání drog ve společnosti a negativní zdravotní, sociální, sociologické a kriminologické souvislosti představují jeden ze současných globálních problémů lidstva. Drogový problém se neomezuje jen na území jedné země, ale objevuje se v různých zemích a každá země je konfrontována s identickými otázkami. Otázky a problémy související s drogami mají multidimensionální povahu. Jedním z aspektů drogového problému je i právní regulace tzv. drogové kriminality a otázka jak postihovat pachatele tzv. drogových trestných činů, zejména jsou-li zároveň na droze závislí.

Lze jen souhlasit s názorem, že neexistuje ideální a jednoduchý způsob řešení drogového problému, nemají ho ani v liberálním Nizozemí ani v represivních Spojených státech amerických. Je nutné se smířit s faktem, že drogy nelze porazit, lze se jim však úspěšně bránit. Protože drogový problém nelze nikdy s konečnou platností vyřešit, měl by být reálným cílem každé protidrogové politiky co nejmenší počet lidí závislých na drogách a co nejmenší počet lidí zneužívajících návykové látky.

Práce je přehledně členěna na úvod (nezvykle nazvaný „Pojetí a koncepce práce), tři oddělené části (1. sociální, zdravotnické, kriminologické a právní aspekty drogové problematiky; 2. Vybrané otázky trestního práva hmotného; 3. Vybrané otázky trestního práva procesního) a závěr. Osnovu práce považují za správnou a logickou. Jednotlivé části práce na sebe vhodně navazují. Výklad je přehledně a jasně strukturován a umožňuje čtenáři dobrou orientaci.

V práci nechybí přehledný obsah, resumé a klíčová slova v českém a anglickém jazyce, seznam zkratk a seznam použité literatury a judikatury.

Autor však opomněl zahrnout vlastní závěr práce na str. 125 – 127 do obsahu práce.

Autor člení zdroje pouze na seznam literatury a seznam judikatury. Přehlednosti by však značně prospělo, kdyby autor seznam literatury dále rozdělil na monografie – články ve sbornících. Autor překvapivě nevyužívá žádný z internetových zdrojů, což však vzhledem k relativní bohatosti použitých českých i zahraničních zdrojů nevadí.

Autor nepochopitelně uvádí v seznamu literatury některé zdroje vícenásobně, což má zřejmě budít zdání vyššího počtu použitých pramenů. Fakticky je tak celkový počet zdrojů práce 57, nikoliv 81, jak je uvedeno v práci.

Chyby (překlepy), i když jimi práce netrpí, se v textu na několika místech objevují, a to zejména v psaní čárek mezi větami hlavními, vedlejšími a několikanásobnými větnými členy (např. str. 31 – chybná interpunkce ve větě 1. a 3. prvního odstavce).

Autor dobře rozlišuje mezi doslovnou citací a parafrázemi, což se projevuje i v odlišném formátování takového textu.

Kladně lze hodnotit, že autor se nesnaží uměle zbytnět rozsah práce tím, že by doslovně přepisoval zákonná ustanovení.

II.

Za cíl své práce si doktorand vytkl teoretický rozbor současné trestněprávní úpravy drogových deliktů se zvláštním zaměřením na trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 283 tr. zák. Jeho cílem bylo dále poukázat na cesty omezování drogového problému. Podle mého názoru se doktorandovi podařilo stanoveného cíle dosáhnout a rigorózní práce je vypracována na velmi pěkné odborné i literární úrovni.

Na str. 33 autor uvádí, že právní úprava vztahů mezi členskými státy EU je realizována zejména rámcovými rozhodnutími, které dále charakterizuje. Opomíjí však, že s účinností tzv. Lisabonské smlouvy byl tzv. tří pilířový systém EU sloučen a v rámci EU bude sekundární normotvorba realizována pouze prostřednictvím nařízení a směrnic. Dosavadní rámcová rozhodnutí sice zůstávají v platnosti a členské státy je mají povinnost provést, napříště se však již vydávat nebudou.

Na str. 33 autor neuvádí, do jakého konkrétního zákona (zřejmě tr. řádu) byla ustanovení §§ 378a, 386 odst. 2, 404a, 408a a 427 odst. 5 zakotvena.

Zejména v části II práce o hmotněprávních aspektech drogové kriminality autor zjevně nedostatečně uvádí odkazy na své informační zdroje. Tak např. při výkladu pojmů ve skutkových

podstatách na str. 35 chybí odkaz na informační zdroj, když autor zřetelně vychází z komentáře Prof. Šámala k § 283 tr. zákoníku (resp. původnímu § 187 tr.zák.).

Autor při přípravě práce musel provést podrobnou analýzu dosavadního rozhodování vyšších soudů k danému tématu, neboť v práci předkládá velké množství názorů zastávaných judikaturou. Naneštěstí však zejména v části II práce o hmotněprávních aspektech drogové kriminality tyto názory autor sám nijak nereflktuje ani s nimi nepolemizuje. To je patrné zejména ve srovnání s částí III o procesněprávních aspektech, kde autor zjevně vychází ze své praxe státního zástupce a na předkládané názory judikatury sám reaguje, popř. podává vlastní polemiky k dotčeným problémům.

Autor na str. 59 uvádí, že soudy danou problematiku řešily i z občanskoprávního hlediska, přičemž k tomu předkládá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci veřejné správy (disciplinární potrestání samosprávnými orgány), což je rozhodnutí v oblasti veřejného práva, nikoliv občanského!

Na str. 66 nahoře očividně absentuje odkaz na pramen, kde je „argumentováno“.

Na str. 104 v posledním odstavci je nesprávně uvedeno: „o důkazní prostředek ve smyslu trestního zákona“ namísto „trestního řádu“.

III.

Rigorózní práci Mgr. Milana Kučery, Ph.D. považuji za plně způsobilý podklad pro ústní obhajobu. Autor provedl důkladný trestněprávní rozbor daného tématu, prokázal bezpečnou znalost praxe i schopnost teoretického zobecnění. Při ústní obhajobě doporučuji, aby se autor vyjádřil k podnětům vyplývajícím z tohoto posudku a dále k otázce: Právní úprava drogových deliktů de lege lata a de lege ferenda.

V Praze 8. března 2012

Prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,
konzultant